תמח דִּין חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח. וּבוֹ ז׳ סְעִיפִים:

א (א) * א חָמֵץ (ב) שֶׁל (פ) [א] אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, מֻתָּר אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה: **ב** ב אִם (ג) [ב] אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁבִּישֵׁל לְיִשְׂרָאֵל (ג) דּוֹרוֹן חָמֵץ *) בְּיוֹם (ד) אַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, (ד) לֹא (ה) יְקַבְּלֶנּוּ הַיִּשְׂרָאֵל, וְגַם (ה) לֹא יֶהֱא נֶכֶר מִתּוֹךְ מַעֲשָׂיו שֶׁחָפֵץ בּוֹ, (ו) וְטוֹב (ו) שֶׁיֹּאמַר שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לוֹ רְשׁוּתוֹ:

א מִשְׁנָה פְּסָחִים כ״ח (ע״א). ב טוּר בְּשֵׁם אֲבִיו הָרא״ש בְּפֶרֶק ב׳ דְּפְסָחִים (סי׳ ד׳). *) (הוּא הַדִּין אֲפִלּוּ בְּיוֹם רִאשׁוֹן,

וְהָא דְּנֶקֶט בְּיוֹם אַחֲרוֹן, לְרַבּוֹתָא נָקֵט, דַּאֲפִלּוּ בְּיוֹם אַחֲרוֹן שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן לֹא יְקַבְּלֶנּוּ מִיָּדוֹ. כֵּן כָּתַב הַשּׁוּר, וְכֵן הֵבִיא הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה ומה שכתב ואפשר לומר) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (שו״ת ח״א סי׳ קנח).

בַּאֵר הַיטֵב

א (פ) **אֵינוֹ יְהוּדִי.** נִרְאֶה לִי דְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתָפוּת עִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי בְּחָמֵץ וְעָבַר עָלָיו פֶּסַח, אַף דְּחָצָיָה שֶׁהוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל נֶאֱסָר בַּהֲנָאָה, מִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁחוֹלֵק אַחַר פֶּסַח עִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי חֶלְקוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי [הוֹאִיל וְאַחַר פֶּסַח אֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן, אֶמְרִינַן יֵשׁ בְּרִירָה], מֻתָּר בַּהֲנָאָה, וּבַאֲכִילָה צָרִיךְ עִיּוּן. חק יַעֲקֹב (סק״ב) עַיֵּן שָׁם. גַּר שֶׁמֹּתוֹ וְהַנִּיחַ חָמֵץ וְעָבַר עָלָיו פֶּסַח, כָּל הַקֹּדֶם אַחַר פֶּסַח וְנָכָה בָּהּ [דְּכְשֶׁמֵּת נַעֲשָׂה הֶפְקֵר וְאֵין מִי שֶׁזָּכָה בּוֹ לַעֲבֹר עָלָיו], מֻתָּרֶת לוֹ. חק יַעֲקֹב (סק״א) עַיֵּן שָׁם: **ב** (ג) **אֵינוֹ יְהוּדִי.** כָּתַב בַּיִת הַלֵּל בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קל״ב (סק״א) נִשְׁאַלְתִּי עַל יִשְׂרָאֵל אֶחָד שֶׁהָיָה לוֹ קֹדֶם פֶּסַח בְּרָחַיִם שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי דָּגָן לִטְחֹן, וְנִתְעַכֵּב הַדָּגָן בְּרָחַיִם עַד חֹל הַמּוֹעֵד שֶׁל פֶּסַח, וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ יוֹם שְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח הָלַךְ הָאֵינוֹ יְהוּדִי וְטָחַן הַדָּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְעָשָׂה מִן הַקֶּמַח לְחֶם וְאָפָה אֶת הַפַּת, וְהֵבִיא אֶת הַפַּת לְיִשְׂרָאֵל תֵּכֶף אַחַר הַפֶּסַח, וְהִשְׁבִּיעַ שֶׁמֻּתָּר לֹקַח הַדְּמִים בְּעֵצַּ הַפַּת הַהוּא מִן הָאֵינוֹ יְהוּדִי, וְהָאֵינוֹ יְהוּדִי הַהוּא יֹאכְלֶנּוּ אוֹ יִמְכְּרֶנּוּ לְאֵינוֹ יְהוּדִי, עַיֵּן שָׁם. וְכֵן הַסְּכִים חק יַעֲקֹב (סק״ד), וְכָתַב דְּבִסְימָן תמ״ט (סוף סק״א) כָּתַבְתִּי דְּסֹפֵק חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו פֶּסַח יֵשׁ לְהַתִּיר אַף בַּאֲכִילָה, וְאִם כֵּן הוּא הַדִּין הָכָא דְּהָוֵי סָפֵק עַל כָּל פָּנִים, שֶׁמָּא הֶחֱלִיף הָאֵינוֹ יְהוּדִי. וּלְטַעַם זֶה אֶפְשָׁר גַּם כֵּן לְהָקֵל אִם גָּזַל אֵינוֹ יְהוּדִי חָמֵץ יִשְׂרָאֵל וְעָבַר עָלָיו פֶּסַח, וְצָרִיךְ עִיּוּן. וּבְתִשְׁבֹּרֶת פִּדְיוֹן בֵּית יְהוּדָה סִימָן י״א הֵבִיא גַּם כֵּן מַעֲשֶׂה כֵּיוֹצֵא בָּזֶה, שֶׁשָּׁחַן בְּעַל הָרְחַיִם הַחֲבוּאָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּפֶסַח, וְאַחַר הַפֶּסַח הֵבִיא הַקֶּמַח וְאָמַר שֶׁלֹּתַת הַדָּגָן קֹדֶם הַשְּׁחִינָה. וּמַסִּיק שָׁם דְּמֵתָר אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה, מִשּׁוּם דְּקַיְימָא לָן חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו פֶּסַח אֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אֲפִלּוּ כְּשֶׁהוּא קֹדֶם הַפֶּסַח וְדַאי חָמֵץ, אֲבָל כְּשֶׁהוּא קֹדֶם קְיִימָא לָן סְפֵקָא דְּרַבָּנָן לְקֻלָּא, וְכָאן יֵשׁ סָפֵק סְפֵקָא הַמַּתְחַפֵּךְ, חָדָא שְׁמָא לֹא לְתָתוֹ, וְאִם תִּמְצֵי לוֹמַר לְתָתוֹ עֲדַיִן יֵשׁ סָפֵק אִם לְתָתוֹ כָּל כָּךְ עַד שֶׁנִּתְחַמֵּץ, וְאִם תִּמְצֵי לוֹמַר שֶׁנִּתְחַמֵּץ, יֵשׁ סָפֵק שְׁמָא לְתָתוֹ וּטְחָנוֹ אַחַר הַפֶּסַח, עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן חק יַעֲקֹב. אִם לְתָתוֹ אֵינָם יְהוּדִים הַמְשֻׁתָּפִים בְּטְחִנָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ מוּכָנִים בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב לְטְחֹן, מֻתָּר לְעָרְבָם עִם הַחִטִּים אֲחֵרִים וְלִטְחֹן הַכֹּל, וּמוֹכְרוֹ לְיִשְׂרָאֵל. מַהֲרִיקַ״ש (ערך לחם ס״ג) בְּשֵׁם הֲרַדְבַּ״ז (סי׳ אלף טו). וְעַיֵּן בְּפֹרֶר חָדָשׁ (ס״א): (ג) **דּוֹרוֹן.** אִם אֵינוֹ יְהוּדִי נָתַן אוֹ מָכַר לְיִשְׂרָאֵל חִטִּים וְקִבְּלָם הַיִּשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ, וְאַחַר פֶּסַח נוֹדַע לוֹ שֶׁהָיָה בְּתוֹכוֹ חָמֵץ, הַחָמֵץ מֻתָּר לְאַחַר הַפֶּסַח כְּדִין חֲמֵצוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי, וְצָרִיךְ עִיּוּן. חק יַעֲקֹב (סק״ה): (ד) **אַחֲרוֹן.** לְרַבּוֹתָא נָקֵט יוֹם טוֹב אַחֲרוֹן [דְּבִשְׁאָר יָמִים עוֹבֵר עָלָיו מִדְּאוֹרַיְיתָא]. וְאִם הוּא בְּיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן, אִז אֵינוֹ צָרִיךְ לֹא כְּפִיַּת כֶּלִי וְלֹא מְחִצַּת עֲשָׂרָה, כִּי לֹא חָשְׁשׁוּ שֶׁמָּא יָבֹא לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ בְּזְמַן מִזְעָט, אֲבָל אִם הוּא תּוֹךְ פֶּסַח צָרִיךְ כְּפִיַּת כֶּלִי אוֹ מְחִצַּת עֲשָׂרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל סִימָן ת״מ (ס״ב). וְנִרְאֶה דְּהוּא הַדִּין אִם שָׁכַח אֵינוֹ יְהוּדִי חֲמֵצוֹ אֵצֶל יִשְׂרָאֵל, גַּם כֵּן דִּינוֹ כִּדְוֹרוֹן דְּהָכָא. חק יַעֲקֹב (סק״ו): (ה) **וְגַם לֹא יֶהֱא נֶכֶר וכו׳.** הֵינוּ אַף דְּמִצַּד הַדִּין אֲפִלּוּ בִּסְתָמָא נַמִּי שָׁרֵי, מִכָּל מָקוֹם לְרִוָחָא דְּמִלְּתָא יֹאמַר בְּפֵרוּשׁ שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה וכו׳, **שֶׁיֹּאמַר שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה וכו׳.** הֵינוּ אַף דְּמִצַּד הַדִּין אֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי, וְצָרִיךְ עִיּוּן. חק יַעֲקֹב (סק״ז): (ו) **שֶׁיֹּאמַר.** וְאָז אֲפִלּוּ הֲנִיחָהּ הָאֵינוֹ יְהוּדִי בְּבֵיתוֹ בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן, דְּתַקְּנוּ רַבָּנָן כְּעֵין דְּאוֹרַיְיתָא תַּקּוּ, וְשֶׁלֹּא לְזַלְזֵל בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי, וְצָרִיךְ עִיּוּן. חק יַעֲקֹב (סק״ז):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א (א) **אֵינוֹ יְהוּדִי.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הַחק יַעֲקֹב בְּיִשְׂרָאֵל וְאֵינוֹ יְהוּדִי שְׁתָפִים, עַיֵּן בְּתִשְׁבֹּרֶת שְׁאֵגַת אֲרִיֵה סִימָן פ״ט וְסִימָן צ׳ שֶׁכָּתַב וְאִם חָלְקוּ אַחַר הַפֶּסַח, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא מָכַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי קֹדֶם הַפֶּסַח, מִכָּל מָקוֹם גַּם חֶלֶק הַיִּשְׂרָאֵל מֻתָּר. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן (מ״ו) [מ״ה] מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּעִנְיָן זֶה. וְעַיֵּן בְּשֶׁאֵגַת אֲרִיֵה סִימָן צ״א בְּשֵׁנִי יִשְׂרָאֵלִים שְׁתָפִים וְהָאֶחָד מָכַר חֲמֵצוֹ לְאֵינוֹ יְהוּדִי קֹדֶם פֶּסַח בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא לְאֵינוֹ יְהוּדִי וְהַשֵּׁנִי לֹא מָכַר, וְחָלְקוּ אַחַר הַפֶּסַח, חֶלְקוֹ שֶׁל זֶה שֶׁמָּכַר מֻתָּר וְשֶׁל זֶה שֶׁלֹּא מָכַר אָסוּר, עַיֵּן שָׁם:

ב (ב) **אֵינוֹ יְהוּדִי.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן ל״ד בְּאֶחָד שֶׁהָיָה לוֹ מֵאֵל״ן מַגָּפָ בְּווּרְיֵי״ן הוֹרֵי״ז שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי וְהָאֵינוֹ יְהוּדִי אָמַר לוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ יֵין שָׁרָף בְּפֶסַח, וּבְעֶרֶב פֶּסַח מָכַר הַמֵּאל״ן כְּדִינוֹ, וְהַוְּהַרְיֵי״ן הַיֵּי״ר הַיֵּשׁ הַמֵּאל״ן לְתוֹךְ הַמַּיִם רוֹתְחִים לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ יֵין שָׁרָף, וְיֵשׁ מְפַקְפְּקִים לוֹמַר שֶׁלְּפִי שֶׁלֹּא הוֹדִיעַ הַוְּהַרְיֵי״ן הַיֵּי״ר יֵשׁ לְהַתִּיר בְּהַחְבוּאָה לְתוֹךְ הַמַּיִם הָיָה לִיהּ מַקָּח טָעוּת. וְהָעֲלֵיתִי שֶׁאֵין לְכַשֵּׁל הַמַּקָּח בְּשֶׁכֵּיוָן זֶה. וְעַיֵּן שָׁם הֶעְתִּיק מִכְתַּב יָד הַגָּאוֹן בַּעַל פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ ז״ל שֶׁדַּעְתּוֹ לוֹמַר דְּמֵאל״ן הֲרֵי חָמֵץ נֶאֱשָׂה. וְשָׁם מְבֹאָר שֶׁהַכֹּל לְפִי הָעִנְיָן, אִם הוּא מְקֻלְקָל הַרְבֵּה עַד שֶׁנִּפְסַל מֵאֲכִילַת אָדָם בְּדֶרֶךְ שְׁנִתְבָּאֵר סִימָן תמ״ב (ס״א) הֲוֵי נֶאֱשָׂה, וְלָכֵן יֵשׁ לְהַתִּיר בְּעִנְיָן זֶה, וְלִרְוָוחָא דְּמִלְּתָא יֵשׁ לְבַשֵּׁל בְּרֹב מֵאל״ן שֶׁלֹּא עָבַר עָלָיו הַפֶּסַח עַיֵּן שָׁם. וַאֲזוֹנִי מוֹרִי וְרַבִּי הַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ הָרַב סְגַנְדֹּר זַ״ל כָּתַב בְּתִשְׁבֹּרֶת כְּתָב יָד (שו״ת הרא״ם סי׳ טו) בְּמֵאל״ן שֶׁשָּׁכְחוּ לִמְכֹּר קֹדֶם הַפֶּסַח וְנוֹדַע בְּפֶסַח

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **חָמֵץ וכו׳.** הֵינוּ (פ) אִם הוּא בָּצֵק, אוֹ אֲפִלּוּ פַּת בְּמָקוֹם שְׁנוֹהֲגִין הַתֵּר בְּפַת שֶׁל עַכּוּ״ם: (ב) **שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי.** וְהוּא הַדִּין שֶׁל הֶפְקֵר, דְּכֵיוָן שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה אָסוּר בְּשֶׁהָיָתוֹ לֹא הִטִּילוּ חֲכָמִים אִסּוּר עַל אֲכִילָתוֹ. וְעַל כֵּן (ג) גַּר שֶׁמֵּת קֹדֶם פֶּסַח וְהִנִּיחַ חָמֵץ, כָּל הַקּוֹדֵם וְזוֹכֶה בּוֹ אַחַר פֶּסַח מֻתָּר לוֹ הֶחָמֵץ אַף בַּאֲכִילָה. (ג) יִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֻׁתָּפוּת עִם הַנָּכְרִי בְּחָמֵץ וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח וְחָלַק עִמּוֹ עִם הַנָּכְרִי אַחַר הַפֶּסַח, חֶלְקוֹ שֶׁל הַנָּכְרִי אַחַר פֶּסַח מֻתָּר בַּהֲנָאָה, דִּבְדְרַבָּנָן אָמְרִינַן יֵשׁ בְּרִירָה וְהֶבְרֵר הַדָּבָר לְמַפְרֵעַ שֶׁהוּא שֶׁל עַכּוּ״ם, וְעַיֵּן בְּמִקּוֹר חַיִּים (ביאורים סק״א ד״ה אכן) דְּמִצַּדַּד דַּוְקָא כְּשֶׁהֶחְמֵץ עָמַד בְּבֵית נָכְרִי (וְאִם עָמַד בְּבֵית יִשְׂרָאֵל תַּלְיָא בִּפְלֻגְתָּא, עַיֵּן שָׁם), א]וְאָפְשָׁר דְּבָזֶה אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה מֻתָּר עַיֵּן שָׁם, (ד) וְחֶלְקוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל אָסוּר בַּהֲנָאָה. (ה) וְהוּא הַדִּין שְׁנֵי יִשְׂרְאֵלִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם שֻׁתָּפוּת, וּמָכַר אֶחָד מֵהֶן חֶלְקוֹ לְעַכּוּ״ם, מֻתָּר הַחֵלֶק שֶׁנִּפַּל לְאוֹתוֹ יִשְׂרָאֵל שֶׁמָּכַר חֶלְקוֹ, וְחֵלֶק שֶׁל יִשְׂרָאֵל אָסוּר: **ב** (ג) **בְּיוֹם אַחֲרוֹן.** אַף שֶׁהוּא דְּרַבָּנָן, וְכָל שֶׁכֵּן בְּפֶסַח גּוּפֵיהּ: (ד) **לֹא יְקַבְּלֶנּוּ הַיִּשְׂרָאֵל.** מְשׁוּם בַּל יֵרָאֶה. וְאִם קִבְּלוֹ, (ו) אָסוּר בַּהֲנָאָה לְאַחַר פֶּסַח, מְשׁוּם דְּהָוֵי חָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח: (ה) **לֹא יֶהֱא נֶכֶר וכו׳.** דְּאִם יֶהֱא נֶכֶר שֶׁחָפֵץ בּוֹ כְּגוֹן שֶׁאוֹמֵר לוֹ הַנַּח בְּמָקוֹם צָנוּעַ פְּלוֹנִי (ז) בַּחֲצֵרִי, חֲצֵרוֹ קוֹנָה לוֹ. אֲבָל אִם אֵינוֹ נֶכֶר, אַף שֶׁעָבַר מִשְׁאִירוֹ לְהַדּוֹרוֹן בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שָׁרֵי, דְּמִסְתָּמָא אִסּוּרָא לֹא נִיחָא לֵיהּ וַחֲצֵרוֹ אֵינוֹ קוֹנָה לוֹ בְּעַל כָּרְחוֹ, וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ אִם הָיָה זֶה בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן נַמִּי שָׁרֵי: (ו) **וְטוֹב שֶׁיֹּאמַר שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה וכו׳.** הֵינוּ אַף דְּמִצַּד הַדִּין אֲפִלּוּ בִּסְתָמָא נַמִּי שָׁרֵי, מִכָּל מָקוֹם לְרִוָחָא דְּמִלְּתָא יֹאמַר בְּפֵרוּשׁ שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה וכו׳,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (פ) יְרוּשַׁלְמִי (פרק ב׳ ה״ב): (ג) חק יַעֲקֹב (סק״א): (ד) חק יַעֲקֹב (סק״ב): (ה) חק יַעֲקֹב (שם) וּמִקּוֹר חַיִּים (סק״א ד״ה אכן) וְהַגְּרַ״ז (סכ״ז) וּמָגֵן הָאֶלֶף (סק״א), דְּלֹא כְּשָׁאֵגַת אֲרִיֵה סִימָן (פ״ט) [צ׳]. **וְאִם הָיָה רַבּוֹ שֶׁל עַכּוּ״ם, יֵשׁ מְצַדְּדִים דְּטַלִּ בְּרָבָא, עַיֵּן בְּחֶמֶד מֹשֶׁה** (סק״ו), **וְגַם זֶה אֵינוֹ בָּרוּר,** עַיֵּן סוֹף סִימָן תמ״ז (ס״ק קה) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם: (ה) שָׁאֵגַת אֲרִיֵה (סי׳ צא), וְהוּבָא בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק״א) וּבְמִקּוֹר חַיִּים (שם ד״ה ומ״ש): **ב** (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, אַף דְּיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן הוּא דְּרַבָּנָן, לֹא פְּלוֹג רַבָּנָן בֵּין שְׁבִיעִי לִשְׁמִינִי בְּכָל מִלֵּי [אַחֲרוֹנִים]: (ז) **אֲבָל אִם אָמַר לוֹ שֶׁיְּנִיחֶנּוּ בְּבֵית עַכּוּ״ם עַד לְמָחָר, שָׁרֵי,** דְּאַף עַל פִּי שֶׁגִּלָּה דַּעְתּוֹ שֶׁחָפֵץ בּוֹ, לֵית לָן בָּהּ, דְּהָא לֹא קִבְּלָהּ בְּיָדוֹ לְזִכּוּתוֹ וְלֹא הִשְׁאִירוֹ בַּחֲצֵרוֹ [כֵּן מַשְׁמַע בְּהַגָּהוֹת מַיְימוֹנִי (פ״א אות ג) וּמְבִיאוֹ בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומה שכתב ואפשר לומר)]:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: **א]** בשו״ע הרב (סכ״ז) כתב שחלקו של הנכרי מותר באכילה, ולא חילק בין שהה בבית הנכרי לשהה בבית הישראל.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ג משנה שם. **ג * [ג]חֵמֶץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל * שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח,** (ז) **אָסוּר** (ו) **בַּהֲנָאָה, * [ד]אֲפִלּוּ** (ח) **הִנִּיחוֹ שׁוֹגֵג** (ט) **אוֹ אָנוּס.** (י) * **[ה]וְאִם מְכָרוֹ אוֹ נָתָנוֹ** (יא) **לְאֵינוֹ יְהוּדִי** (מ) [ח] (יב) **[ו]שֶׁמְּחוּץ לַבַּיִת קֹדֶם הַפֶּסַח, אַף עַל פִּי**

(פ"ב ה"י), כְּתָבָהּ הָרא"ש בְּפֶרֶק ב' דְּפְסָחִים (סי' ד). ד בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ואם מכרו) מִדִּבְרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' קיט-קכ).

ד רַמְב"ם בְּפֶרֶק א' (ה"ד). ה תּוֹסֶפְתָּא

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְלֹא בָּא לִשְׁאל עַד אַחַר הַפֶּסַח, וְהוֹרָה שֶׁהוּא אָסוּר בַּהֲנָאָה, עַיֵּן שָׁם. כָּךְ הֶעְתִּיק לִי מִשְׁמוֹ וְגוּף הַתְּשׁוּבָה לֹא רְאִיתִי, וְאֶפְשָׁר דְּמִירֵי בְּעַנְיָן שֶׁהַמְּאֹל"ן הָיָה עֲדַיִן רָאוּי לְאָכִילָה, דְּאִם לֹא כֵּן הָוֵי לֵיהּ נְקִישָׁה דְּקִיְּימָא לַן בְּסוֹף סִימָן תמ"ז (סי"ב) דְּשָׁרֵי, וְעַיֵּן שָׁם סְעִיף קָטָן מ"ו: **ג [ח] שֶׁמְּחוּץ.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בְּשו"ת בֵּית אֶפְרַיִם (או"ח) סִימָן ל"ז אֶחָד

בְּאֵר הַיטֵב

שָׁרִי. וּמִכָּל מָקוֹם אִם לֹא אָמַר הָכִי, שָׁרִי מִדִּינָא, אֲפִלּוּ הָיָה בְּחֲצֵרוֹ הַמִּשְׁתַּמֶּרֶת אֵינוֹ קוֹנֶה לוֹ בְּעֵל כָּרְחוֹ, דְּאִסּוּרָא לֹא נִיחָא לֵיהּ דִּלְיקָנֵי [וְאֵי גַּלֵּי דַּעְתֵּיהּ דְּנִיחָא לֵיהּ שַׁיָּךְ בֵּיהּ זְכִיָּה, עַיֵּן תמ"ו סָעִיף ג']. וְנִרְאֶה לִי דְּכָל זֶה בְּדוֹרוֹן וּכְהַאי גַּוְנָא שֶׁאֵין בְּאַחֲרָיוּת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי מֵבִיא לְבֵית יִשְׂרָאֵל לִמְכֹּר אוֹ לְהַקְדִּישׁוֹ אֶצְלוֹ, אוֹ צָרִיךְ הַיִּשְׂרָאֵל לוֹמַר בְּפֵרוּשׁ שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבְּלוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְחַיֵּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ,

דְּהָא אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ בְּדִין אֶלָּא שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁאֵינוֹ יְהוּדִי אֶלָּם וַיְכַפְּהוּ לְשַׁלֵּם, גַּם כֵּן אָסוּר, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר לְעִיל סִימָן תמ"ג (סי"א). חק יַעֲקֹב (סק"ט): **ג (ז) בַּהֲנָאָה.** דְּקַנְסוּהוּ הוֹאִיל וְעָבַר עַל בַּל יֵרָאֶה, עַיֵּן סִימָן תמ"ז סָעִיף י"ב. [וַאֲפִלּוּ לְאַחֲרִים אָסוּר: פְּרִי חָדָשׁ. וְעַיֵּן סִימָן תמ"ט]: (מ) **שֶׁמְּחוּץ.** אוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקֵט, הוּא הַדִּין אֲפִלּוּ

בֵּאוּר הֲלָכָה

ג * חֵמֶץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וּבְגוֹזֵל חָמֵץ וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, אִם מֻתָּר הֶחָמֵץ לִנְגוֹל, עַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה מֻבְהָרָה קָמָא אוֹרַח חַיִּים סִימָן כ' **שְׁגִגַּד לְהַתִּר. וְהָאַחֲרוֹנִים חוֹלְקִים עָלָיו,** וּכְדִבְרֵיהֶם מְבֹאָר בְּעִשּׂוּר הַלְכוֹת בְּעוֹר חֶמֶץ דַּף קכ"ה (ע"ב) וּבְרַמְבַּ"ן פֶּרֶק כָּל שָׁעָה (לא: ד"ה ה"ג בעיקר נוסחי) וּבְרִיטְבָ"א (כט. ד"ה רבא אמר) וּבְמַהֲרַ"ם חֲלָאוָה שָׁם (ד"ה ר"ש קנסא), שֶׁכָּלָם נָסְבוּ מִסּוּגְיָא דְּהַגּוֹזֵל (ב"ק צו:) לְאִסּוּר אַכָּלֵי עַלְמָא, וּכְבָר יֵשׁ מִן הָאַחֲרוֹנִים שֶׁהֶעֱירוּ מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ן הַנַּ"ל. **מִיהוּ בְּגוֹזֵל עַכּו"ם חָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, מְצַדֵּד בְּאֵלִיָּה רַבָּה** (סק"א) **לְהַתִּיר,** וְהֶעְתִּיקוּ בְּפִרְי מְגָדִים (משב"ז סק"ז), וְכֵן כָּתַב מַהֲרִי"ט אֶלְגַּאזִי (בכורות פ"ה אות מג סק"ו):

*** שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח. וּבִסְפֵק חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, יִתְבָּאֵר דִּינוֹ לְקַמָּן סִימָן תמ"ט** (משנ"ב סק"ח):

*** אֲפִלּוּ הִנִּיחוֹ שׁוֹגֵג אוֹ אָנוּס. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס"ק ח-ט). **הַמְחַבֵּר סָתַם וְלֹא פֵּרַשׁ אִי מֵירֵי שֶׁמְּחַמַת שׁוֹגֵג אוֹ אֹנֶס לֹא בָּעֵר וְגַם לֹא בְּשַׁל וּמְשׁוּם הָכִי אָסַר, אֲבָל אִם בְּשַׁל, אַף שֶׁלֹּא בָּדַק מֵחֲמַת אֹנֶס מֻתָּר, כֵּיוָן שֶׁעַל כָּל פָּנִים קַיִּם עִקַּר הַדִּין מִדְּאוֹרַיְתָא, אוֹ אֲפִלּוּ בִּבְשַׁל וְהִנִּיחוֹ מִלְּבַעֵר מֵחֲמַת אֹנֶס נַמִּי אָסוּר, וְנֶחְלְקוּ בָּזֶה הָאַחֲרוֹנִים.** עַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף ה' (משנ"ב ס"ק כה) לְעִנְיַן בְּשַׁל, דְּלִדְעַת הַמַּחְמִירִים שָׁם בְּבָדַק וּבְשַׁל וּמָצָא אַחַר הַפֶּסַח, כָּל שֶׁכֵּן הָכָא שֶׁלֹּא בָּדַק כְּלָל אַף שֶׁהָיָה אָנוּס עַל זֶה, אַף לְדַעַת הַמַּתִּירִים שָׁם בְּבָדַק וּבְשַׁל יֵשׁ לוֹמַר דְּהוּא הַדִּין הָכָא, אַף שֶׁלֹּא בָּדַק מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהָיָה אָנוּס בָּזֶה לֹא גָּרַע מִבָּדַק וּבְשַׁל וּמָצָא אַחַר הַפֶּסַח, וְכֵן מְבֹאָר בְּתְשׁוּבַת תּוֹרַת הַשְּׁלָמִים וּבְאֵלִיָּה רַבָּה, וְעַיֵּן בְּתְשׁוּבַת רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר (מהדו"ק) סִימָן כ"ג. **וְלִדְיָנָא כְּבָר כְּתַבְנוּ בְּסָעִיף ה'** (שם) **לְסָמְכָן אִסְקִלַּיִן בַּהֲנָאָה בְּמָקוֹם הֶכְסֵד מְרֻבֶּה, וְהוּא הַדִּין הָכָא.** וְעַיֵּן בְּסֵפֶר שְׁדֵה חֶמֶד (חמץ ומצה סי' ח אות ריז) שֶׁהַאֲרִיךְ מְאֹד בִּפְרָטֵי דִּינִים אֵלּוּ. **וְדַע עוֹד, דְּהָאַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ תְּשׁוּבַת רַדְבַּ"ז** (ח"ג סי' אלף טו) **בְּעֵבֶד דְּלָתְתוּ נְכְרִים הַמְשָׁרְתִים בְּרַחֲמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל חֲשִׁים שֶׁל בַּעַל הָרַחֲמִים כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ מוּכָנִים לְטַחֲנָה לְמָחֳרַת הַפֶּסַח, וְעָפָר דְּמֹתָר לְעַרְכָם עִם חֲשִׁים אֲחֵרִים וְלָטְחוּ הַכֹּל וּמוּכָרוּ לְיִשְׂרָאֵל. וּבִקְרִי חָדָשׁ** (ס"ב) **תָּמָה עַל זֶה, דְּאֲפִלּוּ בְּלֹא נִתְבַּטֵּל,** לְפִסָק הַמְחַבֵּר בְּסִימָן תס"ז (ס"ט) דְּלְמַלְיָכְלִינְהוּ בְּעֵינֵיהוּ אֲסִירֵי, עַל כָּל פָּנִים מַצָּתָה יֵשׁ **לֶאֱסֹר לְטַחֲנָם בִּבְשׁוּל בְּרֹב, לְפִי שֶׁאֵין מְבַטְּלִין אִסּוּר לְכַתְּחִלָּה.** וְהַשִּׁיב עָלָיו בְּסֵפֶר מַשֶּׂה יְהוּדָה (סק"ב), דְּכֵיוָן דְּבְיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן אֵין אִסּוּרוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן, וְגַם לְתִיתָה דְּחֹשֶׁשׁ אֵינָהּ אֲסוּרָה מֵעִקַּר הַדִּין אֶלָּא מְחֻמַּת מִנְהָג, כְּדִלְקַמָּן סִימָן תנ"ג סָעִיף ה', אֵין לֶאֱסֹר בָּזֶה מִשּׁוּם מְבַטְּלִין אִסּוּר לְכַתְּחִלָּה. וּמִסְּתָם עוֹר, דְּלֹא הֻתַּר הָרַדְבַּ"ז אֶלָּא לְמִכֹּר לְאַחֵר, אֲבָל לְדִידֵהּ גּוּפֵהּ עַל כָּל פָּנִים אָסוּר, דְּעַל כָּל פָּנִים בְּטֵל אִסּוּר לְכַתְּחִלָּה, וְכִדְקָאָמַר לָן בְּכַרְדְּבַ"ז סִימָן אֶלֶף ט"ו (ח"ג סי' תקפט), וְנִתְעַקְּפָה בְּכָאן בִּשְׁלֹמוּת דְּכִפְי הַנִּרְאֶה לֹא רָאוּ שְׁנֵיהֶם בְּגוּף הַתְּשׁוּבָה. **וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם אַחַר שֶׁכָּתַב לְשׁוֹן הַשְּׁאֵלָה, וְהִתְרֵתִי מִכַּמָּה טְעָמִים, חֲדָא שֶׁהֲכִיאוֹ לִי מֵהַחֻשָּׁה בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב וְרָאִיתִי אוֹתָהּ שֶׁהִיא יְבֵשָׁה וְלֹא הִגִּיעָה לִידֵי חִמּוּץ וְלֹא לִידֵי בְּקִיעָ, וְתוּ דְּהָוֵי זְמַן אִסּוּרוֹ דִּרְבָּנָן וְהָוֵי אִסּוּרָא דִּרְבָּנָן בִּזְמַן דִּרְבָּנָן, וְתוּ דְּטַעְמָא דְּאִסּוּרָא מִשּׁוּם קְנָסָא וְהָכָא לֵיכָא לְמִקְנְסֵהּ דְּאֹנוּס הָיָה, וְאִי מִשּׁוּם דְּעָבַר אַכַּל יֵרָאֶה וְכַל יִמָּצֵא, לַיְתָא, דְּהָא בְּיוֹם טוֹב לֹא הָוֵי אִפְשָׁר לְבַעֲרוֹ, וְאִי מִשּׁוּם דַּהֲוֵי לֵהּ לְבַטְּלֵהּ קֹדֶם שֶׁמַּחְמִיץ, הֲרֵי לְדִעְתּוֹ אֵין זֶה חָמֵץ, הִלְכָךְ לֵיכָא לְמִקְנְסֵהּ, וְתוּ כֵּיוָן דְּלַאֲחַר זְמַנּוֹ אֵין אִסּוּרוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן, מְבַטְּלִין אוֹתוֹ בְּרֹב לְכַתְּחִלָּה** כְּקֹל שֶׁבְּאִסּוּרִין, דְּהֵינוּ תְּרוּמַת חוּץ לָאָרֶץ דִּמְבַטְּלִין אוֹתוֹ בְּרֹב לְכַתְּחִלָּה, **וּלְפִי הַשַּׁעֲמִים הַלָּלוּ הִתַּרְתִּי לוֹ לְעָרְבוֹ מֵעַט מֵעַט עִם שְׁאָר הַחֻשָּׁה וּלְמָכְרוֹ אֲפִלּוּ לְיִשְׂרָאֵל, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּפְשׁוּט דְּכַוָּנַת הָרַדְבַּ"ז לְהַתִּיר אֲפִלּוּ לְעַצְמוֹ,**

וּלְפִי שֶׁהֶעְתִּיקוּ דִּבְרֵיו וּלְמָכְרוֹ לְיִשְׂרָאֵל וְהַשְׁמִיטוּ תֹּכֶף דְּלַעֲצְמוֹ אָסוּר, וְאֵינוֹ כֵּן:

*** וְאִם מְכָרוֹ. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס"ק יב) **שֶׁכָּתְבְנוּ דְּאִם הִנִּיחַ חוֹתָם עַל הֶחָמֵץ בְּעֵת הַמְּכִירָה, אַף בְּדִיעֲבַד אָסוּר. וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגָדִים** (משב"ז סק"ד) **שֶׁמְּצַדֵּד דְּזֶה דַּוְקָא בְּמְכִירָה**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּבְאֹפֶן זֶה (ח) אֲפִלּוּ אִם מַרְאֶה לוֹ מָקוֹם לְהַנִּיחוֹ, שָׁרֵי. (ט) וְצָרִיךְ לְזָהֵר לְכְפוֹת עָלָיו כְּלִי עַד הָעֶרֶב אִם הוּא שַׁבָּת אוֹ יוֹם טוֹב, אֲפִלּוּ יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן, אֶלָּא אִם כֵּן הֶבִיאוֹ בְּיוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה, שֶׁבְּשָׁעָה מֻעֶטֶת אֵין לְחֹשׁ שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֹאכְלֶנּוּ. וְאִם הוּא חֹל הַמּוֹעֵד, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לְפָנָיו מְחִצָּה גְּבֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעִיל סִימָן ת"מ (ס"ב): **ג (ז) אָסוּר בַּהֲנָאָה.** דְּקַנְסוּהוּ רַבָּנָן, הוֹאִיל וְעָבַר עָלָיו בְּבַל יֵרָאֶה וּבַל יִמָּצֵא [וְהַחֵק יַעֲקֹב (סק"ד) הִסְכִּים דְּמֻתָּר אַף בַּאֲכִילָה, מִטַּעַם שֶׁמָּא הֶחְלִיף הָעכּו"ם הַדָּגָן, וְהָוֵי רַק סָפֵק חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח (וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תמ"ט). וּבְבֵית מֵאִיר (ס"ב) מְצַדֵּד לְהַתִּיר בַּאֲכִילָה מִטַּעַם אַחֵר, דְּאַף עַל גַּב דְּפֶסַח הַמְחֻבָּר דִּבְיַן בְּשׁוּגֵג וּבְיַן בְּאֹנֶס, לְאו כָּל אֲנָסִין שָׁוִים, וּבְאֹנֶס כָּזֶה דְּלֹא הָיָה יָכוֹל כְּלָל לְאָסוּקֵי אַדַּעְתֵּיהּ שֶׁיֹּאכְלֶנּוּ הָעכּו"ם מִקָּמְחוֹ חָמֵץ, בְּוַדַּאי לֹא קְנָסוּהוּ חֲכָמִים, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה אפילו) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הָרַדְבַּ"ז (ח"ג סי' אלף טו). אִם הִנִּיחַ יִשְׂרָאֵל חֲשִׁים בְּרַחֲמִים, וּבָא עכּו"ם וְאָמַר לְיִשְׂרָאֵל שָׁלְתוּ וּטְחָנוּ, עַיֵּן בְּחָק יַעֲקֹב (שם) בְּשֵׁם חִנּוּךְ בֵּית יְהוּדָה (סי' יא) דְּיֵשׁ כָּאן הַרְבֵּה סְפֵקוֹת לְהָקֵל. וּבִקְרִי מְגָדִים (משב"ז סק"ז) מְפַקְפֵּק הֵיכִי שָׁדְרָךְ אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם לִלְתּוֹת הַחֲשִׁים קֹדֶם הַטְּחִינָה, (יג) וּמְצַדֵּד שֶׁיַּחֲלִיפֶנּוּ הָעכּו"ם בְּחֲשִׁים אֲחֵרִים: (י) **וְאִם מְכָרוֹ וְכוּ'.** וּבְאַיְזֶה קְנִינִים קוֹנֶה עכּו"ם, כְּתַבְנוּ לְקַמָּן בְּסוֹף הַסָּעִיף (ס"ק יז): (יא) **לְאֵינוֹ יְהוּדִי.** וְלִיְשִׂרָאֵל מוּתָּר (יד) אָסוּר לְמִכֹּר, דְּדִינוֹ כְּיִשְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר, וְעוֹבֵר עוֹד מִשּׁוּם 'לִפְנֵי עִוֵּר', וְהֶחְמֵץ אָסוּר לְאַחַר הַפֶּסַח בַּהֲנָאָה. וּבְדִיעֲבַד אִם מָכַר לְיִשְׂרָאֵל מוּתָּר בְּדָבָר מֻעָט, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַכִּירוֹ וְיוֹדֵעַ בּוֹ שֶׁיַּחֲזִיר לוֹ אַחַר הַפֶּסַח, מַאֲחַר שֶׁטָּעָה וְסָבַר דְּמוּתָּר הֵינוּ כְּעכּו"ם, (טו) יֵשׁ לְהַתִּיר לוֹ בְּמָקוֹם הֶכְסֵד מְרֻבֶּה לֵאמֹר לַמּוּתָּר שֶׁיַּחֲלִיף הֶחָמֵץ עִם עכּו"ם עַל חָמֵץ אַחֵר, אוֹ שֶׁיִּמְכְּרֶנּוּ וְיִהְיוּ אוֹתָם הַחֲלִיפִין אוֹ הַדָּמִים מֻתָּרִים, וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסוֹף סִימָן תמ"ג: (יב) **שֶׁמְּחוּץ לַבַּיִת.** כְּתָבוּ הָאַחֲרוֹנִים, שֶׁאֵין קְפִידָא בְּעכּו"ם גּוּפֵהּ

פִּי מַה שֶּׁכָּתַב בֵּית מֵאִיר (ס"ב), דִּבְאֹנֶס דְּלֹא הָוֵי לֵיהּ לְאַסּוּקֵי אַדַּעְתֵּיהּ אֵין לְהַחְמִיר, וְאָפְשָׁר דְּגַם הָכָא לֹא אַסִּיק אַדַּעְתֵּיהּ, וְעַל כֵּן **נִרְאֶה דְּבִמְקוֹם שֶׁאֵין הָעכּו"ם רוֹצֶה לְהַחֲלִיף, מֻתָּר הַמַּמָּה גּוּפָא:** (יד) אַחֲרוֹנִים. **וְהוּא הַדִּין בֶּן מוּתָּרת, אֲפִלּוּ אָבִיו נָכְרִי,** דְּזִלְזֵהּ כְּמוֹתָהּ. כֵּן כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגָדִים (משב"ז סק"ד): (טו) אַחֲרוֹנִים:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מ) פְּשׁוּט: (מ) אַחֲרוֹנִים: **ג** (י) מַשֶּׂה יְהוּדָה (סק"ד): (יא) גַּם זֶה שָׁם: (יב) חָמֵץ מִשָּׁה (ס"ב), וְכֵן מְבֹאָר בְּחִדּוּשֵׁי מַהֲרַ"ם חֲלָאוָה (כט. ד"ה ר"ש קנסא), וְכֵן מַדְיָק לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (פ"א ה"ד), עַיֵּן שָׁם: (יג) וּכְאֶמֶת אֲפִלּוּ לְדִבְרָיו יֵשׁ כָּאן עֲדַיִן סָפֵק סְפֵקָא, שֶׁמָּא לֹא לְתָתוּ עַד שֶׁנִּתְחַמֵּץ, וְשֶׁמָּא הַלְתִיתָה הָיָה אַחַר הַפֶּסַח. גַּם יֵשׁ לְצַדֵּד עַל

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (סכ"ח) כתב שמותר ליקח דמי הזיקו מן הנכרי, ומשמעות דבריו להתיר רק בהנאה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah